

ВРЕМЕВИ СТАНДАРТИ

ЗА РАЗГЛЕЖДАНЕ НА ДЕЛАТА В РАЙОНЕН СЪД - ИХТИМАН

Времеви стандарти са времеви рамки за своевременно приключване на делата и представляват единствено административни насоки в процеса на правораздаване, които насърчават своевременно решаване на всички въпроси, които се поставят пред съда.

I. Цели на определянето на Времеви стандарти:

1. Да се гарантира, че за всяко отделно производство ще се отделя толкова време и внимание, колкото е необходимо да се постигне справедлив резултат, в разумен срок.
2. Да се установи ефективен контрол върху движението на всички дела, образувани в съда, чрез координиране и уеднаквяване на съдебните процедури;
3. Да се предотврати необоснованото забавяне на делата;
4. Да се създаде система на разглеждане на делата, при която да бъде повишена предсказуемостта на съответното производство, което гарантира равния достъп до правосъдие;
5. Да се създадат достатъчно гаранции за това решаването на споровете да е в установения от закона ред, което би повишило ефективността на правосъдието, както и общественото доверие в съда

II. АДРЕСАТИ на времеви стандарти

1. Съдия-докладчици по всички образувани дела в съда;
2. Съдебните служители от специализираната администрация;

III. ВРЕМЕВИ СТАНДАРТИ за разглеждане на граждански дела.

Постъпващите в съда дела са разделени условно на две групи – дела, за които е предвиден законоустановен срок за приключване и изискващи срочно произнасяне и обикновени граждански дела. От своя страна обикновените граждански дела биха могли отново условно да се разделят **на леки, стандартни и сложни с оглед времето за разглеждане.**

Движението на делата, които са на производство пред Районен съд - Ихтиман е разпределено на четири времеви периода, както следва:

Първи период – времето от постъпване на исковата молба в съда до докладването ѝ на съответния съдия-докладчик. Този период обхваща времето, необходимо за входиране на исковата молба, образуване на делото, определяне на съдия-докладчик и докладването ѝ на последния. Тук се включват всъщност

действията по техническото обработване на исковата молба и делото до момента, в който бъде докладвана на съответния съдия-докладчик.

Втори период – времето от докладването на исковата молба на съдията-докладчик до насрочване на първото съдебно заседание. Този етап включва всички процесуални действия на съдията-докладчик по подготовка на делото за съдебно заседание, в това число проверка на редовността на исковата молба, тяхната допустимост, изготвянето на указания до страните, произнасяне по доказателствените искания и др., както и съответните действия на съдебните деловодители и връчителите по обработка на делото, размяна на книжа, призоваване на страните и др. подобни.

Трети период – времето от първото по делото съдебно заседание до следващото такова при необходимост от отлагане на делото.

Четвърти период – времето от последното съдебно заседание до постановяване на решението.

ВРЕМЕВИ СТАНДАРТИ

I. Дела, за които е предвиден законоустановен срок за приключване и изискващи срочно произнасяне, в т.ч. и частни граждански дела,

- **производства по молби за обезпечение на бъдещ иск - 1 ден /чл. 395, ал. 2 от ГПК/.**
- **заповедно производство – до 3 дни /чл. 411, ал. 2 ГПК/.**
- **производства по молби по чл. 26 и сл. от Закона за закрила на детето – за образуване и разглеждане на делото - незабавно, а за постановяване на решение – 1 месец /чл.28, ал.1 и ал.2 ЗЗДет/.**
- **производства по Закона за защита срещу домашното насилие – образуване и насрочване на делото незабавно, време до първото съдебно заседание - не по-късно от 30 дни /чл.18, ал.4 ЗЗДН/ и постановяване на решението в открито заседание**

II. Леки граждански дела - дела, които се разглеждат в закрито или открито съдебно заседание и при които няма размяна на книжа. Общият срок, в който следва да приключат тези граждански дела е 5 месеца:

- **първи период** - от получаване на исковата молба до предаването му на съдия-докладчика образуване на дело - до 2 работни дни.

Този срок се отнася за редовна молба, в случаи когато няма усложнения и отклонения от типичното развитие в процеса и обхваща времето, необходимо за входирането на исковата молба, образуването на делото, определянето на съдия-докладчик, запознаване на последния с исковата молба.

В случай на нередовна искова молба и необходимост от отстраняване на недостатъци по нея, срокът, необходим за този период се определя между 14 и 30 дни, в който нередовността следва да бъде отстранена /съдия-докладчикът следва да има предвид законоустановения едноседмичен срок, който следва да даде на страната за отстраняване на нередовностите по исковата молба/.

- **втори период** – времето от образуване на делото до първото съдебно заседание - от 1 месец.

- *трети период* – времето от първо съдебно заседание до следващо такова, при необходимост от отлагане на делото - от 2 месеца.

- *четвърти период* – времето от последното съдебно заседание до постановяване на решението - 1 месец, ако в закона не е предвиден по-кратък срок за постановяване на решението

II. Стандартни граждански дела – дела, при които няма усложнения във връзка с предмета на делото и страните /облигационни иски, иски по чл. 422 ГПК, иски по СК и др. п./. Общият период, в който следва да приключат този вид дела е 6 месеца, а при усложнения – 8 месеца:

- *първи период* – времето от датата на подаване на исковата молба до издаване на разпореждане по чл. 131 ГПК - до 3 работни дни.

Този срок се отнася за редовна исковата молба, в случаи когато няма усложнения и отклонения от типичното развитие в процеса и обхваща времето, необходимо за входирането на исковата молба, образуването на делото, определянето на съдия-докладчик, запознаване на последния с исковата молба и издаване на разпореждането по чл. 131 ГПК.

В случай на нередовна искова молба и необходимост от отстраняване на недостатъци по нея, срокът, необходим за този период се определя между 14 и 30 дни, в който нередовността следва да бъде отстранена /съдия-докладчикът следва да има предвид законоустановения едноседмичен срок, който следва да даде на страната за отстраняване на нередовностите по исковата молба/.

- *втори период* – времето от образуване на делото до първото съдебно заседание - от 2 до 3 месеца при дела без усложнения. В този срок се включва и процедурата по размяна на книжа по чл. 131 ГПК.

При трудности във връзка връчване на съобщения на ответниците, както и при приложение на чл. 47 ГПК, съответно назначаване на особени представители на ответника този период може да бъде продължен до 6 месеца.

Във всички случаи след изтичане на срока за отговор на ответника в едноседмичен срок следва да бъде постановено определение по чл. 140 ГПК за насрочване на делото в открито съдебно заседание.

- *трети период* – времето от първо съдебно заседание до следващо такова, при необходимост от отлагане на делото - от 1 до 2 месеца.

- *четвърти период* – времето от последното съдебно заседание до постановяване на решението - 1 месец, ако не е предвиден в закона по-кратък срок

III. Сложни граждански дела

Сложните граждански дела представляват дела, при които процедурата е усложнена с оглед нормативната уредба или с оглед на тяхната фактическа и правна сложност - напр. делби, множество обективно и субективно съединени иски, необходимост от провеждане на повече от една експертизи, необходимост от извършване на съдебна поръчка и др.. При тези дела общия период на разглеждане не следва да надвишава 1 година – при развитие на производството без усложнения и до 2 години – при усложнения в производството.

- *първи период* – времето от датата на подаване на исковата молба до постановяване на разпореждане по чл. 131 ГПК - до 7 дни.

Този срок се отнася за редовна исковата молба, в случаи когато няма усложнения и отклонения от типичното развитие в процеса и обхваща времето, необходимо за входирането на исковата молба, образуването на делото, определянето на съдия-докладчик, запознаване на последния с исковата молба.

В случай на нередовна искова молба и необходимост от отстраняване на недостатъци по нея, срокът, необходим за този период се определя между 14 и 30 дни, в който нередовността следва да бъде отстранена /съдия-докладчикът следва да има предвид законоустановения едноседмичен срок, който следва да даде на страната за отстраняване на нередовностите по исковата молба/.

- *втори период* – времето от образуване на делото до първото съдебно заседание - от 2 до 6 месеца при дела без усложнения. В този срок се включва и процедурата по размяна на книжа по чл. 131 ГПК.

При трудности във връзка връчване на съобщения на ответниците, както и при приложение на чл. 47 ГПК, съответно назначаване на особени представители на ответника този период може да бъде продължен до 8 месеца.

Във всички случаи след изтичане на срока за отговор на ответника в двуседмичен срок следва да бъде постановено определение по чл. 140 ГПК за насрочване на делото в открито съдебно заседание.

- *трети период* – времето от първо съдебно заседание до следващо такова, при необходимост от отлагане на делото - от 1 до 2 месеца. При отлагане на делото датата на следващото съдебно заседание следва да бъде до 2 месеца.

- *четвърти период* – времето от последното съдебно заседание до постановяване на решението - 1 месец, ако не е предвиден в закона по-кратък срок

IV. ВРЕМЕВИ стандарти за наказателните дела

С цел установяване на етапите от типичното развитие на движението на този тип дела е разделено на няколко етапа, които са характерни за всички наказателни дела, без оглед на тяхната сложност, а именно:

- *първи период* – времето от постъпване на акта, основаващ образуването на съответния вид дело, до докладването на съдия – докладчика – **3 работни дни**;

Единственото усложнение на този етап от съдопроизводството, което може да доведе до забавяне, е свързано с отвод на вече определения съдия-докладчик. В тези случаи следва да започне да тече нов триденен срок, в който делото да се докладва на административния ръководител за повторно разпределение и след определяне на новия съдия-докладчик делото да му бъде докладвано.

- *втори период* – времето от постъпването на делото при съдията – докладчик, до постановяване на разпореждането за насрочване – **7 работни дни**. В случай на нередовност на частна тъжба или некоплектуване на преписка този срок тече от отстраняване на нередовността;

- **трети период** – времето от насрочването на делото, до първото съдебно заседание – **два месеца**;

- **четвърти период** – времето за разглеждане на делото в открито съдебно заседание – **до 6 месеца**, в зависимост от фактическата и правна сложност на делото. При отлагане на делата срокът между две съдебни заседания следва да е до 2 месеца. В случай на усложнения, свързани със събирането на доказателства, изискващи по-продължителен период от време е възможно удължаване на срока между отделните съдебни заседания до нормативно установения срок в чл. 271, ал. 10 НПК, а именно **до 3 месеца**.

При наказателните дела от общ характер, при които се провежда предварително изслушване на страните срокът е два месеца.

При наказателните дела от общ характер, при които има повече от трима подсъдими, повече от една експертизи, както и при необходимост от провеждане на допълнително съдебно следствие, включително чрез назначаване на допълнителни експертизи този срок е до 1 година.

- **пети период** – времето от последното съдебно заседание, до постановяването на решението или мотивите към съответния съдебен акт – 1 месец.

Времени стандарти за особени производства, предвидени в НПК:

- производство по вземане на мярка за неотклонение „Задържане под стража“ в досъдебното производство – за образуване, разглеждане на делото и постановяване на определение – незабавно /чл. 64 НК/;
- производство по осъществяване на съдебен контрол върху задържането под стража в досъдебното производство – образуване и насрочване на делото - незабавно, време до първото съдебно заседание до три дни, постановяване на определение – в деня на съдебното заседание /чл. 65 НПК/;
- производство по настаняване на изследвания в психиатрично заведение в досъдебното производство – за образуване, разглеждане на делото и постановяване на определение – незабавно /чл. 70 НК/;
- производство по осъществяване на съдебен контрол върху спрените или прекратени от прокурора наказателни производства – произнасяне в закрито съдебно заседание – до 7 дни от постъпването му в съда /чл. 243, ал. 4 НПК и чл. 244, ал. 5 НПК/;
- бързо производство – образуване и насрочване на делото – незабавно, време до първото съдебно заседание до седем дни, постановяване на присъдата и мотивите към нея в деня на съдебното заседание, когато делото представлява правна сложност изготвянето на мотивите е отложено до седем дни /чл. 358 НПК/;

- незабавно производство – за образуване, разглеждане на делото и постановяване на присъда и мотиви към нея – незабавно, когато делото представлява правна сложност изготвянето на мотивите е отложено до седем дни /чл. 365 НПК/;
- внасяне на делото в съда със споразумение – образуване и насрочване на делото – незабавно, време до първото съдебно заседание до седем дни, постановяване на определение – в деня на съдебното заседание /чл. 382 НПК/;
- производство по прилагане на принудителни медицински мерки – образуване и насрочване на делото – незабавно, време до първото съдебно заседание до три дни, постановяване на определение – в деня на съдебното заседание /чл. 429-431 НПК/.
- производство по освобождаване от наказателна отговорност и налагане на административно наказание по чл. 78а НК – насрочване до един месец от образуване на делото, а при необходимост за отлагане на делото – до един месец и постановяване на мотивите към решението – един месец.

V. ВРЕМЕВИ СТАНДАРТИ ЗА СЪДЕБНИТЕ СЛУЖИТЕЛИ

Времеви стандарти за съдебните служители по отношение на работата им по движение на делата - във връзка с изготвяне и връчване на призовки и съобщения на участниците в производствата, изпращане на преписи от жалби на страните, изпращане на делата на по-горна инстанция са съобразени с изискванията на нормативните актове и с времеви стандарти, установени по-горе за развитието на административния процес.

Времеви стандарт за съдебните служители:

1. При постъпване на документите в регистратурата на съда, деловодителите които ги приемат да извършват проверка дали преписката съдържа всички описани документи, пълно ли са отразени имената. При констатиране на пропуски, последните по възможност да се отстраняват незабавно в случай, че документите се подават лично или от пълномощник.

2. Постъпилите в деловодството искиви молби, жалби и други документи, по които са образувани дела незабавно следва да се отразяват от съдебния деловодител в съответните книги и в деловодната програма.

3. Съответния съдебен деловодител докладва делата за образуване и разпределение на председателя на съда в деня на постъпването или най-късно на следващия работен ден.

4. След разпределението им от председателя делата се вписват в съответните книги, след което незабавно се предават на съдията - докладчик, заедно с разпечатка от разпределението им.

5. Срокът за изготвяне на призовки и съобщения за призованите лица след образуване на делото и след съдебно заседание - 1-3 дни /съгласно ПАРОВАС/;

6. Срокът за изготвяне на съдебни протоколи по делата - до 3 дни /съгласно ПАРОВАС/;

7. Изпращане на преписи от решенията или от жалби на страните по тях - най-късно на следващия ден след предаване на решеното дело в деловодството;

8. Изпращане на делата на по-горна инстанция, след изтичане на срока за възражения по подадена жалба - 3 дни;

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНИ МЕРКИ ЗА НАМАЛЯВАНЕ НА ПРИЧИНИТЕ, водещи до отлагане на делата и за да се постигнат горепосочените времеви стандарти :

- В продължение на цялото дело съдията – докладчик следва да следи движението на делото, включително срочното връчване на книжа на страните, за да бъде минимизирано всяко забавяне на приключване на делото извън необходимия срок

- Обикновеното разглеждане на граждански дела, в случай на липса на усложнения в процеса, не трябва да включва повече от едно съдебно заседание при действието на новия ГПК. Съдът следва да сведе до минимум възможностите за отлагане на делата;

- Съдията-докладчик следва да упражнява контрол върху събирането на доказателства, в т.ч. да не допуска свидетели, чиито показания биха били неотнормими за делото, да ограничава броя на свидетелите, които ще установяват един и същ факт, да изисква своевременно представяне на доказателства от страните, от трети лица и институции;

- Съдията-докладчик следва да взема необходимите мерки за предотвратяване на злоупотребата с процесуални права от страните и техните пълномощници, като санкционира страните, чрез налагане на глоби, предвидени в процесуалните закони. При неявяване без уважителни причини на редовно призован свидетел или на вещо лице да се налага санкция;

- Делото да бъде отлагано само, ако съществуват едновременни препятствия за явяването, както на страната, така и на нейния пълномощник, т.е. стриктно прилагане на чл.142, ал.2 от ГПК;

- Прилагане на чл.92а от ГПК, предвиждаща налагане на глоба на страна, която неоснователно стане причина отлагане на делото, като понася и разноските за новото съдебно заседание, независимо от изхода му. Санкция за недобросъвестното поведение на страните е предвидена в чл. 271, ал.11 НПК и същата следва да се налага винаги, когато съдията - докладчик констатира предпоставките за това ;

- Отсрочването на делото да става за възможно най-близка дата, като се държи сметка за необходимото време за събиране на допуснатите доказателства и за изготвяне на заключенията на вещите лица.

- Да се провежда текущо обучение на връчителите, независимо от стажа им, включително и на общински служители, кметове и други, определени от тях длъжностни лица, относно начините за връчване на призовки и съдебни книжа, съгласно процесуалните кодекси, както и периодични обучения на

призовкарите и съответните длъжностни лица към кметствата, извън първоначалното, за обръщане на внимание за допусканите грешки и своевременното им коригиране. Осъществяване на системен контрол от страна на съдията – докладчик относно редовността на призоваването и налагане на санкции на виновните длъжностни лица, извършили нередовното призоваване и станали причина за отлагане на делото. При възникнал проблем, във връзка с призоваванията, деловодителите незабавно да докладват делото на съдията.- докладчик за предприемане своевременни мерки за осъществяване редовното връчването на книгата; контрол на редовното призоваване чрез налагане на санкции – чл.88 от ГПК.

- За улеснение призоваването на страните, свидетелите и вещите лица, при възможност същото да се извършва и чрез технически средства - телефон, факс, мобилен телефон.

- Съдебните служители в деловодствата ежемесечно да докладват на съдиите-докладчици, спрените дела за проверка за причините за спирането, респективно при отпадането на тези причини, с оглед предприемане на конкретни мерки за възобновяване на делото и приключването му в разумни срокове.

- По отношение отчитане работата на всеки съдия се събират ежемесечно данни за броя на възложените, свършените и останалите несвършени дела през съответния месец, които се докладват на председателя на съда.

КОНТРОЛ ПО СПАЗВАНЕ НА СТАНДАРТИТЕ се възлага на председателя на съда и главния специалист “човешки ресурси”.

ИЗГОТВИЛ:

И. ф. ПРЕДСЕДАТЕЛ НА

РС ИХТИМАН:

(Р. Йорданова)

Гр. Ихтиман

СЕПТЕМВРИ, 2015 г.